

EUROPEJSKI TRYBUNAŁ PRAW CZŁOWIEKA

CZWARTA SEKCJA

SPRAWA GĘBURA przeciwko POLSCE

(Skarga nr 63131/00)

WYROK

STRASBOURG

6 marca 2007

PRAWOMOCNY

06/06/2007

Wyrok ten uprawomocni się zgodnie z warunkami określonymi przez artykuł 44 § 2 Konwencji. Wyrok może zostać poddany korekcie wydawniczej.

W sprawie Gębura przeciwko Polsce,

Europejski Trybunał Praw Człowieka (Czwarta Sekcja), zasiadając jako Izba składająca się z:

Sir Nicolas BRATZA, *Przewodniczący*,

Pan J. CASADEVALL,

Pan S. PAVLOVSKI,

Pan L. GARLICKI,

Pani L. MIJOVIĆ,

Pan J. ŠIKUTA,

Pani P. HIRVELÄ, *Sędziowie*,

oraz Pan T.L. EARLY, *Kancierz Sekcji*,

Obradując na posiedzeniu zamkniętym dnia 13 lutego 2007 r.,

Wydaje następujący wyrok, który został przyjęty w tym dniu:

POSTĘPOWANIE

1. Sprawa wywodzi się ze skargi nr 63131/00 przeciwko Republice Polskiej wniesionej w dniu 12 maja 2000 r. do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka ("Trybunał") na podstawie art. 34 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności ("Konwencja") przez obywatela polskiego, Pana Leszka Gębura ("skarżący").

2. Rząd Polski („Rząd”) był reprezentowany przez pełnomocnika Pana J. Wołosiewiczza z Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

3. Skarżący twierdził, że zwłoka w zwolnieniu go z więzienia przyczyniła się do naruszenia art. 5.

4. 17 marca 2005 r. Przewodniczący Czwartej Sekcji podjął decyzję o zakomunikowaniu skargi Rządowi. Zgodnie z postanowieniem art. 29 § 3 Konwencji podjęto decyzję o jednoczesnym rozpoznaniu dopuszczalności i zasadności skargi.

FAKTY**I. OKOLICZNOŚCI SPRAWY**

5. Skarżący urodził się w 1954 r. i mieszka w Starachowicach, Polska.

6. Skarżący odbywał karę pozbawienia wolności, na którą składały się kary z trzech odrębnych wyroków, w Zakładzie Karnym Tarnów Mościce. Całkowity okres pozbawienia wolności miał zakończyć się w dniu 6 stycznia 2002 r.

7. Zgodnie z postanowieniami kodeksu karnego, mającymi zastosowanie do recydywistów, skarżący spełniał wymagania do przedterminowego warunkowego zwolnienia po odbyciu $\frac{3}{4}$ całkowitego wymiaru kary, a mianowicie 6 stycznia 1999 r. Po tej dacie skarżący kilkakrotnie zwracał się do sądu z wnioskiem o przedterminowe warunkowe zwolnienie. Jednakże z powodu niewystarczającego postępu w jego resocjalizacji wnioski nie zostały uwzględnione. 20 marca 2000 r. dyrektor zakładu karnego zwrócił się z wnioskiem do Sądu Okręgowego w Tarnowie o orzeczenie wobec skarżącego warunkowego przedterminowego zwolnienia z uwagi na zadowalającą resocjalizację. Prokurator Okręgowy w Tarnowie sprzeciwił się temu wnioskowi.

8. 22 marca 2000 r. Sąd Okręgowy w Tarnowie postanowił o warunkowym przedterminowym zwolnieniu skarżącego i wyznaczył trzyletni okres próby. Skarżącego poddano nadzorowi kuratorskiemu, nałożono na niego także inne obowiązki.

9. Prokurator Okręgowy w Tarnowie złożył zażalenie na to postanowienie. Sąd Okręgowy w Tarnowie nie zmienił swojego postanowienia i przekazał zażalenie prokuratora do Sądu Apelacyjnego w Krakowie.

10. Posiedzenie Sądu Apelacyjnego zostało wyznaczone na 12 kwietnia 2000 r. na godzinę 8.45 rano. Tego dnia Sąd Apelacyjny w Krakowie utrzymał w mocy postanowienie Sądu Okręgowego. Do Sądu Apelacyjnego nie wpłynęło żadne inne zażalenie. Według twierdzeń skarżącego postanowienie Sądu Apelacyjnego zostało wydane o godzinie 9 rano.

11. Następnie 12 kwietnia 2000 r. odpis postanowienia Sądu Apelacyjnego został wysłany do Sądu Okręgowego w Tarnowie, któremu doręczono go 13 kwietnia 2000 r. Tego samego dnia Sąd Okręgowy w Tarnowie nakazał dyrektorowi zakładu karnego w Tarnowie Mościcach zwolnienie skarżącego i dostarczenie mu odpisu postanowienia Sądu Apelacyjnego. Pisma te zostały doręczone dyrektorowi 14 kwietnia 2000 r.

12. Zgodnie z urzędowym potwierdzeniem zwolnienia skarżący został zwolniony 14 kwietnia 2000 r. Skarżący twierdził, że został zwolniony w tej dacie o godzinie 16.

II. WŁAŚCIWE PRAWO KRAJOWE

A. Właściwe przepisy konstytucyjne

13. Artykuł 41 § 1 polskiej Konstytucji stanowi, co następuje:

“Każdemu zapewnia się nietykalność osobistą i wolność osobistą. Pozbawienie lub ograniczenie wolności może nastąpić tylko na zasadach i w trybie określonych w ustawie.”

B. Warunkowe zwolnienie osoby odbywającej karę pozbawienia wolności

14. Artykuł 77 § 1 kodeksu karnego z 1997 r. brzmi następująco:

“Skazanego na karę pozbawienia wolności sąd może warunkowo zwolnić z odbycia reszty kary tylko wówczas, gdy jego postawa, właściwości i warunki osobiste, sposób życia przed popełnieniem przestępstwa, okoliczności jego popełnienia oraz zachowanie po popełnieniu przestępstwa i w czasie odbywania kary uzasadniają przekonanie, iż skazany po zwolnieniu będzie przestrzegał porządku prawnego, w szczególności nie popełni ponownie przestępstwa.”

Artykuł 78 § 1-3 kodeksu karnego przewiduje minimalne okresy odbywania kary, w zależności od rodzaju orzeczonej kary oraz osoby skazanego, które muszą być odbyte, aby skazany mógł ubiegać się o przedterminowe warunkowe zwolnienie. Jednakże decyzja o warunkowym zwolnieniu jest pozostawiona ocenie sądu, który musi być przekonany, że warunki ustanowione w artykule 77 § 1 kodeksu karnego są spełnione.

C. Wykonanie postanowienia o warunkowym przedterminowym zwolnieniu

15. W razie wydania postanowienia o warunkowym przedterminowym zwolnieniu skazany powinien zostać zwolniony po ukończeniu niezbędnych formalności administracyjnych, które zostały wyszczególnione w Zarządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 27 sierpnia 1998 r. w sprawie czynności administracyjnych związanych z wykonywaniem tymczasowego aresztowania i kar oraz środków przymusu skutkujących pozbawieniem wolności.

Właściwy fragment § 3 tego Zarządzenia stanowi:

“Wszelkie czynności administracyjne powinny być wykonywane niezwłocznie (...) Dotyczy to w szczególności (...) przesyłania informacji, powiadomień i zawiadomień (...) oraz realizowania zwolnień..”

Paragraf 104 ust. 2 Zarządzenia przewiduje, że zwolnienie skazanego następuje po otrzymaniu odpisu postanowienia o warunkowym przedterminowym zwolnieniu. Zwolnienie powinno nastąpić w dniu wpływu właściwych dokumentów do zakładu karnego (§ 104 ust. 3 Zarządzenia).

Zarządzenie nie przewiduje żadnych szczególnych ram czasowych dla wykonania postanowienia o warunkowym przedterminowym zwolnieniu.

D. Odpowiedzialność Państwa za szkody wyrządzone przez jego funkcjonariuszy

16. Właściwe prawo krajowe i praktyka dotyczące odpowiedzialności Państwa za szkody wyrządzone przez jego funkcjonariuszy zostały przedstawione w paragrafach 34-37 wyroku Trybunału w sprawie *Krasuski przeciwko Polsce*, nr 61444/00, ECHR 2005–V (wyciąg).

PRAWO

I. DOMNIEMANE NARUSZENIE ART. 5 § 1 KONWENCJI

17. Skarżący skarżył się, że doszło do ponad 48-godzinnej zwłoki w jego zwolnieniu z zakładu karnego będącego następstwem ostatecznego postanowienia Sądu Apelacyjnego wydanego rano 12 kwietnia 2000 r. Odwołał się on do art. 5 Konwencji, którego właściwy fragment brzmi następująco:

“1. Każdy ma prawo do wolności i bezpieczeństwa osobistego. Nikt nie może być pozbawiony wolności, z wyjątkiem następujących przypadków i w trybie ustalonym przez prawo:

(a) zgodnie z prawem pozbawienia wolności w wyniku skazania przez właściwy sąd;

...”

18. Rząd zakwestionował ten argument.

A. Dopuszczalność

19. Trybunał zauważa, że przedmiotowa skarga nie jest w sposób oczywisty nieuzasadniona w znaczeniu art. 35 § 3 Konwencji. Następnie zauważa, że nie jest ona niedopuszczalna z żadnej innej przyczyny. Skarga musi więc zostać uznana za dopuszczalną.

B. Meritum

1. Argumenty stron

20. Skarżący twierdził, że 12 kwietnia 2000 r. o godzinie 9 rano Sąd Apelacyjny w Krakowie utrzymał w mocy postanowienie o warunkowym przedterminowym zwolnieniu skarżącego. Według skarżącego powinien on

zostać zwolniony tego samego dnia, zważywszy na fakt, że Kraków i Tarnów dzieli odległość zaledwie 100 km. Pomimo tego został zwolniony dopiero 14 kwietnia 2000 r. o godzinie 16.

21. Rząd twierdził, że Konwencja zezwala na pozbawienie wolności tylko w wypadkach enumeratywnie określonych w art. 5 Konwencji i tylko w zgodzie z trybem ustalonym przez prawo. Artykuł 5 § 1 (a) Konwencji przewiduje zgodne z prawem pozbawienie wolności w wyniku skazania przez właściwy sąd. Ta kategoria dopuszczalnego pozbawienia wolności dotyczy każdego skazanego odbywającego wyrok, gdzie „zgodne z prawem pozbawienie wolności” zostało oparte na „skazaniu przez właściwy sąd”. Zazwyczaj odnosi się to do wyroku skazującego na karę pozbawienia wolności, jednakże nie zostało to szczególnie wykazane w tekście. Rząd następnie zauważył, że wykonanie kary pozbawienia wolności, jest co do zasady zależne od dalszych decyzji, które nie leżą w kompetencji sądów, ale prokuratora albo organów służby więziennej. Aktualny nakaz wykonywania kary pozbawienia wolności może więc nie pochodzić od „właściwego sądu” i mimo tego pozbawienie wolności nadal będzie zgodne z prawem w świetle art. 5 § 1 (a) Konwencji. Byłoby tak też wówczas, gdyby warunkowe przedterminowe zwolnienie zostało odwołane w wyniku naruszenia jego warunków, co pociągnęłoby za sobą ponowne pozbawienie wolności na czas pozostałej do odbycia kary.

22. Rząd przedkładał, że w przedmiotowej sprawie skarżący odbywał karę pozbawienia wolności w Zakładzie Karnym w Tarnowie Mościcach w wyniku trzech odrębnych wyroków skazujących na karę pozbawienia wolności. Całkowity okres kary pozbawienia wolności miał zakończyć się 6 stycznia 2002 r. Rząd utrzymywał zatem, że pozbawienie wolności skarżącego było zgodne z prawem, ponieważ opierało się na skazaniu przez właściwy sąd.

23. Rząd następnie argumentował, że skarżący został zwolniony, gdy tylko postanowienie o warunkowym przedterminowym zwolnieniu zostało doręczone dyrektorowi zakładu karnego. Mając powyższe na względzie Rząd utrzymywał, że pozbawienie skarżącego wolności pomiędzy 12 kwietnia 2000 r. a 14 kwietnia 2000 r. było zgodne z prawem w świetle Konwencji oraz pozostawało w zgodzie z mającym zastosowanie prawem krajowym, w szczególności z Zarządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 27 sierpnia 1998 r. w sprawie czynności administracyjnych związanych z wykonywaniem tymczasowego aresztowania i kar oraz środków przymusu skutkujących pozbawieniem wolności.

24. Wreszcie Rząd zauważył, że skoro skarżący uważał, że pozbawienie go wolności w okresie pomiędzy 12 kwietnia 2000 r. a 14 kwietnia 2000 r. było niezgodne z prawem, mógł wysunąć roszczenie odszkodowawcze przeciwko Skarbowi Państwa na podstawie art. 417 kodeksu cywilnego.

2. Ocena Trybunału

25. Trybunał przypomina, że art. 5 Konwencji gwarantuje podstawowe prawo do wolności i bezpieczeństwa osobistego. Prawo to ma podstawowe znaczenie w „społeczeństwie demokratycznym” w znaczeniu Konwencji (zob. *De Wilde, Ooms i Versyp przeciwko Belgii*, wyrok z 18 czerwca 1971 r., Series A no. 12, przeciwko 36, § 65, oraz *Winterwerp przeciwko Holandii*, wyrok z 24 października 1979 r., Series A no. 33, str. 16, § 37). Jego kluczowym celem jest zapobieganie arbitralnemu i nieuzasadnionemu pozbawianiu wolności (zob. *McKay przeciwko Wielkiej Brytanii* [WI], nr 543/03, § 30, ECHR 2006-...).

26. Do korzystania z ochrony tego prawa jest uprawniony każdy, a więc każdy ma prawo do tego, by nie być pozbawianym wolności, a także by pozbawienie to nie było kontynuowane (zob. *Weeks przeciwko Wielkiej Brytanii*, wyrok z 2 marca 1987 r., Series A no. 114, str. 22, § 40), chyba że zachodzą przesłanki uszczegółowione w art. 5 § 1 Konwencji. Lista enumeratywnie wyliczonych wyjątków została zamieszczona w art. 5 § 1 Konwencji

i jedynie ich wykładnia zważająca jest zgodna z celem tego przepisu, zwłaszcza z zapewnieniem by nikt nie został pozbawiony wolności w sposób arbitralny (zob. *Amuur przeciwko Francji*, wyrok z 25 czerwca 1996 r., *Reports of Judgments and Decisions* 1996-III, str. 848, § 42; *Labita przeciwko Włochom* [WI], nr 26772/95, § 170, ECHR 2000-IV; oraz *Assanidze przeciwko Gruzji* [WI], nr 71503/01, § 170, ECHR 2004-II).

27. Trybunał stale powtarza, że określenia z art. 5 § 1 Konwencji, tj. „zgodne z prawem” i „w trybie ustalonym przez prawo” odnoszą się głównie do prawa krajowego i zabezpieczają obowiązek przestrzegania jego przepisów materialnych i proceduralnych. Mimo że wykładnia i stosowanie prawa krajowego jest w pierwszej kolejności zadaniem organów krajowych, a w szczególności sądów krajowych, niezastosowanie prawa krajowego zgodnie z art. 5 § 1 Konwencji pociąga za sobą jej naruszenie, a Trybunał może i powinien zbadać, czy prawo krajowe zostało zastosowane (zob., wśród wielu innych przykładów, *Benham przeciwko Wielkiej Brytanii*, wyrok z 10 czerwca 1996 r., *Reports* 1996-III, str. 753, § 41, oraz *Assanidze przeciwko Gruzji*, cyt. powyżej, § 171).

28. Jednakże „zgodność z prawem” pozbawienia wolności oceniana według prawa krajowego mimo swojego zasadniczego charakteru nie zawsze jest elementem decydującym. Trybunał musi być dodatkowo przekonany, że pozbawienie wolności w okresie brany pod uwagę można pogodzić z celami art. 5 § 1 Konwencji, czyli z zapewnieniem, by nikt nie był pozbawiany wolności w sposób arbitralny. Ponadto Trybunał musi upewnić się, czy prawo krajowe samo w sobie pozostaje w zgodności z Konwencją, łącznie z wyrażonymi w niej lub sugerowanymi zasadami generalnymi (zob., wśród wielu innych przykładów, *Winterwerp*, cyt.

powyżej, str. 19-20, § 45, oraz *Baranowski przeciwko Polsce*, nr 28358/95, § 51, ECHR 2000-III).

29. W końcu Trybunał podkreśla, że gdy sprawa dotyczy pozbawienia wolności, zapewnienie przestrzegania zasady pewności prawa jest szczególnie ważne. Jest więc nieodzowne, by warunki pozbawienia wolności według prawa krajowego były zdefiniowane w sposób jasny i by zastosowanie prawa dawało się przewidzieć, tak by spełnione zostało kryterium „zgodności z prawem” ustanowione przez Konwencję, które wymaga, by prawo było wystarczająco precyzyjne, w stopniu uzasadnionym okolicznościami, dla przewidzenia – w razie potrzeby po stosownym pouczeniu – następstw, jakie dane postępowanie może za sobą pociągać (zob. *Steel i Inni przeciwko Wielkiej Brytanii*, wyrok z 23 września 1998 r., *Reports* 1998-VII, str. 2735, § 54).

30. W przedmiotowej sprawie skarżący odbywał karę pozbawienia wolności i 6 stycznia 1999 r. spełnił warunki do ubiegania się o przedterminowe warunkowe zwolnienie. 22 marca 2000 r. Sąd Okręgowy w Tarnowie postanowił o warunkowym przedterminowym zwolnieniu skarżącego i ustanowił trzyletni okres próby. Postanowienie to zostało utrzymane w mocy przez Sąd Apelacyjny w Krakowie w dniu 12 kwietnia 2000 r. Według relacji skarżącego, co nie zostało zakwestionowane przez rząd, Sąd Apelacyjny wydał swoje postanowienie 12 kwietnia 2000 r. o godzinie 9 rano.

31. Co do przewidzianych przez wówczas obowiązujące prawo polskie wymogów dla zastosowania przedterminowego warunkowego zwolnienia Trybunał zauważa, że skarżący był uprawniony do ubiegania się o nie po odbyciu ustawowo określonego minimalnego okresu orzeczonej kary pozbawienia wolności. Jest zgodne z prawdą, że decyzja o warunkowym przedterminowym zwolnieniu jest pozostawiona ocenie sądu. Jednakże w razie orzeczenia warunkowego przedterminowego zwolnienia skarżący miał prawo do bycia zwolnionym bezzwłocznie, co przewidywało Zarządzenie Ministra Sprawiedliwości z 27 sierpnia 1998 r. oraz spełnienie niezbędnych formalności

32. Rząd twierdził, że pomimo ostatecznego postanowienia Sądu Apelacyjnego z 12 kwietnia 2000 r., trwające pozbawienie wolności skarżącego do momentu jego zwolnienia pozostawało uzasadnione w świetle art. 5 § 1 (a) jako stanowiące „zgodne z prawem pozbawienie wolności w wyniku skazania przez właściwy sąd”. Trybunał nie zgadza się z takim twierdzeniem. Jest zgodne z prawdą, że Konwencja nie gwarantuje prawa do zawieszenia na okres próby kary wymierzonej przez sąd w postępowaniu karnym (zob. *X przeciwko Szwajcarii*, nr 7648/76, decyzja Komisji z dnia 6 grudnia 1977 r., *Decisions and Reports* 11, str. 190). Jednakże, jeśli prawo krajowe zapewniało takie uprawnienie, a warunkowe przedterminowe zwolnienie zostało orzeczone, skarżący miał prawo być zwolniony. A zatem pozbawienie wolności skarżącego, które trwało po

ostatecznym postanowieniu o zwolnieniu, nie może być uznane za „zgodne z prawem” w świetle art. 5 § 1 (a). Wniosek ten nie dotyczy możliwości odwołania warunkowego przedterminowego zwolnienia w przypadkach, w których skazany nie spełnił odpowiednich warunków lub popełnił nowe przestępstwo, istnieje bowiem wówczas wystarczający związek między skazaniem a ponownym osadzeniem w zakładzie karnym. (zob., *Stafford przeciwko Wielkiej Brytanii* [GC], nr 46295/99, § 81, ECHR 2002-IV).

33. Rząd następnie twierdził, że skarżący został zwolniony zaraz po tym, gdy postanowienie o warunkowym przedterminowym zwolnieniu zostało doręczone dyrektorowi Zakładu Karnego w Tarnowie Mościcach. Zwolnienie skarżącego nastąpiło zgodnie z Zarządzeniem Ministra Sprawiedliwości z 27 sierpnia 1998 r., zgodnie z którego postanowieniami zwolnienie skazanego zależało od doręczenia odpisu wykonanego postanowienia o warunkowym przedterminowym zwolnieniu.

34. W związku z tym Trybunał zauważa, że chociaż pozbawienie skarżącego wolności, po wydaniu przez Sąd Apelacyjny ostatecznego postanowienia o warunkowym przedterminowym zwolnieniu, przestało być zasadne, skarżący nie mógł oczekiwać natychmiastowego zwolnienia. Trybunał stale powtarza, że zwłoka z wykonywaniem postanowień o zwolnieniu skazanego jest zrozumiała i czasami nieunikniona ze względu na praktyczne działanie sądów oraz przestrzeganie różnych formalności. Jednakże organy krajowe muszą starać się ograniczać je do minimum (*Quinn przeciwko Francji*, wyrok z 22 marca 1995 r., Series A no. 311, str. 17, § 42; *Giulia Manzoni przeciwko Włochom*, wyrok z 1 lipca 1997 r., *Reports* 1997-IV, str. 1191, § 25 *in fine*; *K.-F. przeciwko Niemcom*, wyrok z 27 listopada 1997 r., *Reports* 1997-VII, str. 2675, § 71; oraz *Mancini przeciwko Włochom* nr 44955/98, § 24, ECHR 2001-IX). Trybunał powtarza także, że formalności administracyjne związane ze zwolnieniem mogą stanowić uzasadnienia jedynie dla zwłoki nieprzekraczającej więcej niż kilka godzin (*Labita*, cyt. powyżej, oraz *Nikolov przeciwko Bułgarii*, nr 38884/97, § 82, 30 stycznia 2003 r.).

35. Trybunał wskazuje, że Zarządzenie Ministra Sprawiedliwości z 27 sierpnia 1998 r., na które powołuje się Rząd, ustanawia w paragrafie 3 zasadę generalną, iż wszystkie czynności administracyjne muszą być przeprowadzane bez zwłoki, w szczególności te dotyczące doręczania informacji oraz oficjalnych zawiadomień oraz te, które odnoszą się do zwolnienia skazanego (zob. właściwe prawo krajowe). Następnie Trybunał zauważa, że Sąd Apelacyjny wysłał odpis postanowienia w dniu 12 kwietnia 2000 r. Odpis został doręczony do Sądu Okręgowego w Tarnowie w dniu 13 kwietnia 2000 r. Tego samego dnia Sąd Okręgowy przekazał odpis postanowienia do zakładu karnego i nakazał zwolnienie skarżącego. Administracja zakładu karnego otrzymała te dokumenty w dniu 14 kwietnia 2000 r. Trybunał zauważa, że Rząd nie wyjaśnił, jakie środki zostały zastosowane w celu doręczenia przedmiotowego postanowienia

a także, czy doręczenie zostało dokonane bez zwłoki. Ponadto Rząd nie przedstawił szczegółowego opisu wydarzeń mających związek ze sprawą, które miały miejsce od chwili doręczenia odpisu postanowienia Sądu Apelacyjnego do chwili zwolnienia skarżącego. W związku z tym Trybunał stale przypomina, że skargi dotyczące zwłoki w zwolnieniu skazanych musi badać szczególnie uważnie musi (*Nikolov*, cyt. powyżej, § 80). Według skarżącego postanowienie Sądu Apelacyjnego zostało wydane 12 kwietnia 2000 r. o godzinie 9 rano, natomiast z zakładu karnego został zwolniony dopiero 14 kwietnia 2000 r. o godzinie 16. W związku z tym zwłoka pomiędzy doręceniem postanowienia Sądu Apelacyjnego a zwolnieniem skarżącego przekroczyła 48 godzin. Zdaniem Trybunału czynności administracyjne związane ze zwolnieniem skarżącego mogły i powinny być przeprowadzone szybciej. W tym sensie Trybunał zauważa, że nadrzędne znaczenie prawa do wolności nakłada na władze obowiązek usunięcia organizacyjnych wad, za które odpowiedzialność ponosi państwo i które mogą powodować bezpodstawne pozbawienie wolności.

36. Co do wniosku Rządu odnoszącego się do możliwości wystąpienia z roszczeniem deliktowym przeciwko Skarbowi Państwa Trybunał zauważa po pierwsze, że Rząd nie podniósł tego argumentu w swoim zarzucie wstępnym. Nie dostarczył także żadnych właściwych przykładów z orzecznictwa sądów krajowych. W każdym wypadku Trybunał zauważa, że właściwe postanowienia kodeksu cywilnego (art. 417 i następne), w wersji mającej zastosowanie przez 1 września 2004 r., przewidywały restrykcyjny reżim odpowiedzialności odszkodowawczej państwa. Został on znacząco zmieniony dopiero od 1 września 2004 r. wskutek wejścia w życie ustawy z 17 czerwca 2004 r. zmieniającej kodeks cywilny i inne ustawy. Przedmiotowe nowelizacje miały na celu w szczególności zwiększenie zakresu odpowiedzialności odszkodowawczej Państwa. Mając powyższe na względzie Trybunał nie przyjmuje argumentów Rządu.

37. Na koniec Trybunał uważa, że nie można stwierdzić, że właściwe organy starały się ograniczyć do minimum zwłokę w wykonaniu postanowienia o zwolnieniu skarżącego zgodnie z wymogami właściwego prawa krajowego mającego zastosowanie w sprawie. Doszło więc do naruszenia art. 5 § 1 Konwencji.

II. DOMNIEMANE NARUSZENIE ARTYKUŁU 8 KONWENCJI

38. Skarżący następnie skarżył się, że zwłoka w zwolnieniu go z zakładu karnego przyczyniła się do naruszenia jego prawa do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego, co stanowiło naruszenie art. 8 Konwencji.

39. Trybunał zauważa jednak, że główna kwestia w przedmiotowej sprawie dotyczy skargi na naruszenie art. 5 § 1 Konwencji i nie pojawia się żadna oddzielna kwestia poparta dowodami w odniesieniu do art. 8.

Z tego wynika, że ta część skargi jest oczywiście niezasadna i musi zostać odrzucona zgodnie z art. 35 § 3 i § 4 Konwencji.

III. ZASTOSOWANIE ARTYKUŁU 41 KONWENCJI

40. Zgodnie z art. 41 Konwencji:

“Jeżeli Trybunał stwierdzi, że nastąpiło naruszenie Konwencji lub jej Protokołów, oraz jeżeli prawo wewnętrzne zainteresowanej Wysokiej Układającej się Strony pozwala tylko na częściowe usunięcie konsekwencji tego naruszenia, Trybunał orzeka, gdy zachodzi potrzeba, słuszne zadośćuczynienie pokrzywdzonej stronie.”

A. Szkoda

41. Skarżący domagał się 10,000 PLN z tytułu szkody niematerialnej wyrządzonej na skutek zwłoki w zwolnieniu go z zakładu karnego.

42. Rząd twierdził, że kwota, której domagał się skarżący, była wygórowana. Zwrócił się do Trybunału, by w razie uznania naruszenia art. 5 § 1 skarżącemu została przyznana kwota 1,000 euro.

43. Trybunał zauważył, że doszło do naruszenia art. 5 § 1 z powodu zwłoki w zwolnieniu skarżącego po ostatecznym postanowieniu o jego warunkowym przedterminowym zwolnieniu. Zwłoka ta, zdaniem Trybunału, musiała wywołać u skarżącego frustrację i niepokój. Mając powyższe na względzie i opierając się na zasadzie słuszności Trybunał przyznaje skarżącemu 1,500 euro z tytułu szkody niematerialnej.

B. Koszty i wydatki

44. Skarżący nie domagał się zwrotu kosztów i wydatków poniesionych w związku z postępowaniem przez Trybunałem.

C. Odsetki

45. Trybunał uważa, że odsetki powinny być ustalone zgodnie z marginalną stopą procentową Europejskiego Banku Centralnego powiększoną o trzy punkty procentowe.

Z TYCH PRZYCZYN TRYBUNAŁ JEDNOGŁOŚNIE

1. *Uznaje* skargę w zakresie zwłoki w zwolnieniu skarżącego za dopuszczalną a w pozostałym zakresie za niedopuszczalną;

2. *Uznaje, że* doszło do naruszenia art. 5 § 1 Konwencji;
3. *Unaje, że:*
 - (a) pozwane Państwo ma wypłacić skarżącemu, w ciągu trzech miesięcy od dnia, w którym wyrok stanie się prawomocny zgodnie z art. 44 § 2 Konwencji, z tytułu szkody niematerialnej 1,500 euro (tysiąc pięćset euro), które będą przeliczone na walutę polską według kursu z dnia realizacji wyroku, plus jakikolwiek podatek pobrany od tej kwoty;
 - (b) od wygaśnięcia powyższego trzymiesięcznego terminu do momentu zapłaty płatne od tej sumy będą zwykłe odsetki według marginalnej stopy procentowej Europejskiego Banku Centralnego powiększone o trzy punkty procentowe;
4. *Oddala* pozostałą część roszczenia skarżącego o zadośćuczynienie.

Sporządzono w języku angielskim i obwieszczono pisemnie 6 marca 2007 r., zgodnie z art. 77 § 2 i 3 Regulaminu Trybunału.

T.L. EARLY
Kancierz

Nicolas BRATZA
Przewodniczący